

Waleczna góralka z Kościeliska

„Bukowa”, czyli Maria Kowalska, z domu Gąsienica-Bukowa, była świetną biegaczką narciarską i uczestniczką zimowych igrzysk 1956. Startowała też na mistrzostwach świata FIS w konkurencjach klasycznych w Lahti (1958). Słynęła z tego, że była niezwykle waleczną zawodniczką.

Urodzona 2 stycznia 1936 r. w Kościelisku, córka Jana i Marii z d. Nędza, swoją karierę związała z klubem SN PTT, do którego ściągnął ją trener biegaczy Józef Zubek. Okazała się wielkim talentem w biegach narciarskich ze względu na ogromny temperament i waleczność. Sześć razy stanęła na najwyższym stopniu podium mistrzostw Polski. Zwyciężyła także w biegach narciarskich podczas Memoriałów Bronisława Czecha i Heleny Marusarzówny, a wówczas nate wielkie wiosenne zawody do Zakopanego przyjeżdżały świetne zawodniczki z czołówki światowej. Kilkakrotnie wygrywała też w biegach na 10 km i sztafecie w wielkich zawodach FIS w Grindewaldzie w Szwajcarii. W 1956 r. na zimowych igrzyskach w Szwajcarii w Cortina d'Ampezzo była 16. w biegu na 10 km (najlepsza z Polek) i przyczyniła się do tego, że polska sztafeta kobiet zdobyła wówczas 5. miejsce.

Zdarzyły się w jej karierze także momenty przykre. Na zawodach FIS w Garmisch-Partenkirchen (1957) pobiegła jak zwykle na swojej ulubionej pierwszej zmianie, minęła utytułowane rywalki, m.in. Szwedkę Norberg. Na strefę zmian przyprowadziła polski Zespół na pierwszym miejscu. Cóż to była za sensacja, a i radość w polskiej ekipie. Niestety, dalej bieg nie ułożył się po myśli polskich biegaczek. Koleżanka Bukowej, Biegunówna, złamała obie narty na stromym zjeździe. Stojąca obok trasy Bukowa, która była już po biegu, odpięła szybko swoje deski i bez wahania oddała je koleżance. Ta po szybkiej zmianie nart pomknęła do mety. Polki zajęły wówczas 2. Miejsce, ale trener RFN widział całą tę sytuację i zgłosił protest. Regulamin FIS mówiła jasno, że wolno było zmienić tylko jedną nartę, zatem protest uwzględniono.

W 1957 r. wyszła za mąż za zawodnika Wisły-Gwardii, mistrza Polski w skokach narciarskich i kombinacji norweskiej, Aleksandra Kowalskiego. Razem z synem, Zbigniewem mieszkają w Kościelisku na Budzówce.

Po zakończeniu kariery sportowej w 1960 r. Maria Kowalska została trenerką dziewcząt w klubie WKS Zakopane. Nadal angażuje się w sprawy związane ze sportem w rodzinnym Kościelisku. Kibicuje też mieszkającej na Budzówce biathlonistce, Paulinie Bobak i wszystkim zawodnikom z Kościeliska. Czasami sama rusza na nartach biegowych, ale nie ma się co dziwić – gdy się ma góralskie geny, tyle energii i charakter jak pani Maria, to przygoda z nartami biegowymi nie kończy się przecież nigdy.

Wojciech Szatkowski

Najważniejsze sukcesy sportowe

Pięciokrotna mistrzyni Polski – na 5 km (1957-1958) i 10 km (1953-1955); sześciokrotna mistrzyni kraju – na 10 km (1958) i w sztafecie 3x5 km (1953-1955, 1957-1958); uczestniczka MŚ: 1958 Lahti: 21 m. (10 km) , 4m. (3x5 km); triumfatorka zawodów w Grinewald (10 km -1955, 1957; 3x5 km – 1955, 1957); trzykrotna zwyciężczyni Memoriału B. Czecha i H. Marusarzówny (1956-1958, 3x5 km); dwukrotna mistrzyni NRD: na 10 km (1954) i 3x5 km (1954). Mistrzyni sportu, odznaczona m.in. brązowym Medalem „Za Wybitne osiągnięcia Sportowe”.